

1 PODJELA CESTA Cesta je građevinski objekat koji služi za kretanje i prevoz ljudi i materijalnih dobara sa jednog mjesta na drugo. U sistemskom pristupu planiranja saobraćaja ceste predstavljaju element tehničke baze (stabilna postrojenja) u sistemu cestovnog saobraćaja. Razvojem motornih vozila i građenjem cesta došli su do izražaja elementi po kojima se ceste međusobno razlikuju, tako da danas imamo više klasifikacija cesta, koje se rade na osnovu različitih kriterija. Ceste najčešće klasificiramo prema sljedećim kriterijima: - GEOPOLITIČKI kriterij (prema društveno-privrednom značaju), - EKSPLOACIONI kriterij, - TEHNIČKI kriterij. A - GEOPOLITIČKI KRITERIJ Prema ovom kriteriju ceste se dijele na: - magistralne, - regionalne i - lokalne. Magistralne ceste su međunarodne i druge javne ceste koje povezuju velike gradove i vezuju privredna područja u različitim regijama. Regionalne ceste povezuju relativno bliska privredna područja u okviru određenih regija i u isto vrijeme obavljaju distribuciju prometa i napajanja magistralnih cesta. Lokalne ceste su javne ceste koje povezuju sela i naselja na području opština i pripadaju užem regionalnom području. B – EKSPLOACIONI KRITERIJ Prema eksploacionom kriteriju imamo tri klasifikacije, i to: - prema vrsti saobraćaja za koji su namjenjene, - prema veličini saobraćajnog opterećenja i - prema namjeni i saobraćajnom značaju. Prema vrsti saobraćaja za koji su namjenjene, ceste se dijele na: - ceste za isključivo motorni saobraćaj i - ceste za mješoviti saobraćaj. Ceste za motorni saobraćaj imaju veliku saobraćajnu važnost, na njima je dozvoljen saobraćaj samo za motorna vozila. U ove ceste spadaju auto put, većina magistralne cestovne mreže kao i najopterećenije dionice regionalnih cesta. Auto putevi predstavljaju najvišu klasu javnih cesta. To su saobraćajnice koje su namjenjene isključivo brzom motornom saobraćaju, sa dva odvojena kolovoza za svaki smjer na kojima vladaju uslovi neprekinutih saobraćajnih tokova, sa razdjelnom trakom između smjerova, obaveznom zaustavnom trakom za svaki smjer i sa denivelisanim čvorištima. Režim kontrolisanog pristupa sa visokim stupnjem sigurnosti, udobnosti i brzine, ostvaruje se propisanim konstruktivnim rješenjima, zbog čega auto put ne posmatramo kao zbir kolovoznih traka, već tehničko-tehnološki sistem sa nizom infrastrukturnih elemenata kao što su: naplatne stanice, pumpne stanice, moteli (restorani), parkirališta (odmorišta), rasvjeta, sigurnosni sistem, zaštite od buke, informacioni sistem, horizontalna i vertikalna signalizacija itd. Ceste za mješoviti saobraćaj namjenjene su za kretanje svih vrsta cestovnih vozila i drugih učesnika u saobraćaju (npr. Pješaci, biciklisti, zaprežna kola). Ceste ovoga ranga projektuju se prema kriterijima koji proističu iz vozno dinamičkih karakteristika nabrojanih vrsta saobraćaja. U ovu kategoriju spadaju manje opterećene regionalne i sve lokalne ceste. Prema veličini saobraćajnog opterećenja izraženog prosječnim godišnjim, dnevnim saobraćajem (PGDS), tj. brojem motornih vozila koji se na kraju planskog perioda očekuje na cesti u toku 24 sata. Ceste se dijele u pet (5) razreda (Tabela 1). U prvi razred spadaju auto putevi čije opterećenje pravilu treba da iznosi više od 15 000 vozila/dan, sa više od 2 000 teretnih vozila. Vrijeme za koje se projektuju nove ili poboljšavaju postojeće javne ceste, predstavlja planski period koji iznosi 20 godina za nova građenja, a za rekonstrukcije postojećih cesta 5-20 godina. Razred ceste Auto ceste Ceste 1 razreda Ceste 2 razreda Ceste 3 razreda Ceste 4 razreda Ceste 5 razreda Ukupan broj motornih vozila u toku 24 sata u oba smjera > 12 000 7 000 – 12 000 3 000 – 7 000 1 000 – 3 000 < 1 000

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com